

HATAY İLİ ANTAKYA İLÇESİ KİSE KÖYÜ AMANOS DAĞLARI MEVKİİ KROM MADENİ İŞÇİLERİNDE ASBEST MARUZİYETİ

DR.EŞREF ATABEY
Tıbbi Jeoloji Uzmanı

2007, 2009 yıllarında Hatay ilinde yapmış olduğum asbest araştırmaları sırasında; Antakya ilçesi Kise köyü Amanos Dağları Mevkii'ndeki peridotit, dunit, serpantin kayaları içinde damar şeklinde yoğun KRİZOTİL ASBEST bulunduğunu tesbit etmişim. Asbest zuhurları yol yarmalarında ve özellikle KROM MADENİ GALERİLERİNDE olmakta ve asbest lif ve tozlarından bu mevkide yer alan KROM MADENİ OCAKLARINDA çalışan işçiler kapalı ortamda, galerilerde daha çok maruziyet altında kalmaktadırlar. Altta resimlerde asbest oluşumları ve krom ocağı görülmektedir.

A

B

A-Antakya batısı Amanos Dağları Kisecek tepe krom cevheri ocağı, B- Yol yarmasında görülen asbest oluşumları (Atabey, 2009, 2010).

A

B

Antakya batısı Amanos Dağları Kisecek tepede harzburjit kütlelerinde görülen krizotil asbest damarları (A) ve lifleri (B) (Atabey, 2009, 2010).

ÖNLEMLER

- 1-maden ocaklarına giden toprak yol micirılmalı ya da asfaltlanmalıdır.
- 2-Yol yarmalarında yoğun asbest bulunan bölümleri istinat duvarı ile örtülmelidir.
- 3-Krom madeni işçileri akciğer grafileri düzenli çekilmeli ve takip edilmeli,
- 4-İş Sağlığı ve güvenliği asbest maruziyeti bakımından ciddi sağlanmalı ve kontrol edilmeli
- 5- Galerilerde Krom madeni işçileri için sağlık önlemleri alınmalıdır.
- 6-İşi bırakmış, emekli olmuş, başka ocaklara gitmiş işçiler ve mevcut çalışanlar üzerinde asbest maruziyeti dolayısıyla (sağlık etkisi olup, olmadığı) tıbbi epidemiyolojik araştırma yapılmalı.

KAYNAKLAR

- Atabey, E. 2009. Türkiye'de asbest, eriyonit, kuvars ve diğer mineral tozları ve etkileri, MTA Yerbilimleri ve Kültür serisi-6,191s. Ankara.
- Atabey, E. 2010. Tıbbi Jeoloji Projesi 2009 yılı Araştırmaları (Akdeniz, İç, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi) Raporu. MTA Rapor No:11232.